

დროშა

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათს გარდა.

„დროშის“ რედაქცია — სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნა-
ზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
ხელის მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში, გარეშე
მწველებათვის ადრესი: ВЪ Тифлиси, въ Редак-
цію „Дрошда“.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ. 50 გ.; 10 თვით —
8 მ.; 9 თვით — 7 მ. 50 გ.; 8 თვით — 7 მ.; 7 თვით —
6 მ.; 6 თვით — 5 მ.; 5 თვით — 4 მ. 50 გ.; 4 თვით — 4
მ.; 3 თვ. — 3 მ.; 2 თვ. — 2 მ.; 1 თ. — 1 მ.

ფასი განცხადებისა: სტრუქტურული ტექსტის გან-
ცხადება მიიღება ქართულსტრუქტურული ტექსტის
ხელ.
თუ საქართვებამთავრებს, რედაქცია გაასწავლებს
და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოცხადებულ წერილებს
დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.
ცალკე ნომერი „დროშისა“ ღირს 5 კაპეიკი.

თავადი ბიორგი ილიას-ქე ორბელიანი სთხოვს ნათესავთა და მეგობრთა
მოხმადნენ მისის დედის ქრინა ბარბარე ილიას ასულის ორბელიანის
დასაფლავებაზედ მცხეთის სობოროში ღღეს მაისის 26-ს დღის ცხრა
საათზედ. (2—2)

ორშაბათს 28 მაისს
შუნიღელ სახელოსნო კლუბის შე-
ნობაში სამოქალაქო სამკურნალოს
პირ-და-პირ
ქართული დრამატული დასასაგან წარ-
მადგენელი იქმნება
აეტარის სასარგებლოთ პირველად
**ტანჯვით შობილი, ტანჯვითვე
კვდება!**
ღრამა ხუთ მოკმედებით თხუთსულე-
ბა მანო ჯაჯანაშვილისა.
დასაწყისი 7 1/2 საათზედ.

ქერას, 27 მაისს, დანიშნულია ხელ-
მეორედ საზოგადო ყრილობა „წერა-
კითხვის გამავრცელებლის საზოგა-
დოებისა“ ნაშენილთა და დამფუძნებელ
წევრთა, რადგან 13 მაისს კანონიერი
რიცხვი წევრთა არ შეგროვდა და კრე-
ბა ვერ შესდგა. ამის გამო 27 მაისს
კრება კანონიერად ჩაითვლება, რამ-
დენი წევრიც უნდა გამოცხადდეს.
კრების განსახილველად შემდეგი
საგნებია დანიშნული:
1) მოსმენა და დამტკიცება საზო-
გადოების მოქმედების ანგარიშისა 15
მაისიდან 1883 წ. 15 მაისამდე 1884
წლამდე.
2) მოსმენა და დამტკიცება საზო-
გადოების ხარჯთ აღრიცხვისა და
3) საზოგადოების ახალ-წევრთა
ანგარიშისა. (4—2)

„დროშის“ ჩეკუტონი მაისის 26-ს.
წერილი გორიდან.
ამ მაისის 15-ს აქაურ სცენის მო-
ყვარეთ სასარგებლოდ „წერა-კითხვის
გამავრცელებელ საზოგადოებისა“ ითა-
მაშეს ბ. ა. ცაგარელის სამ-მოქმედ-
ბიანი ვოლდეილური კომედიის „ხა-
ნუმა“. მოკლედ რომ გამოვთქვათ,
შინაარსი ამ სამასხარო პიესისა, იგია
შემდეგი: შუა ხანს გადასულს, კარ-
გა ქალაქი შერთულს თავადს სწადიან
მზითვიანი ცოლის შერთვა და, რო-
გორც თითქმის ყოველ ამ გვარ შემ-
თხვევაში, მას სომხის ქალებისკენ უჭი-
რავს თვალი. ორი გამოქნილი და
„დამსახურებული“ მაქანკლები მოად-
გებინა მათს ბრწყინვალეებას კარებზედ.
ორთავეს თავთავიანთი საპატარძლოე-
ბი ჰყავთ და ამისგანა მათ შუა ჩნდ-
ება მაქანკლური ბრძოლა. ამ ბრძო-
ლიდან ერთი მათგანი თითქო გამა-
ჯვებული გამოდის. შესაბამის კნიაზი
ამის ლაპარაკს იჯერებს და გადას-
წყვეტს ჯვარის დაწერას ერთ სომხის
ნასწავლ და ლამაზ ქალზედ, რომლის
მდიდარი დედამა აღტაცებით ეგებ-
ება ამ გარდაწყვეტილებას. დანიშნება
ჯვარის წერის დღეს, მაგრამ მეორე

შინაური ძროხისა
= ოთხშაბათს, ამ თვის 23, „ძე-
კასის სამეურნეო საზოგადოებისა“ დარ-
ბაზში იყო მორიგი სხდომა ამ საზო-
გადოებისვე წევრთა. სხდომის განხი-
სათანავე თავმჯდომარემ „ახარა“ და-
მსწრეთ, რომ შუთაისში განიზრახეს
ჩვენი საზოგადოების განყოფილების
გახსნა, თხოვნა წარმოუდგინეს ჩვენი
შუამდგომლობით მთავარ-მმართველს,
რომელმაც კიდევ დამტკიცა
მათი თხოვნა.
შემდეგ კრება გადვიდა მორიგის
საგნის განსახილველად, ე. ი. იმ საგ-
ნისა, რომელიც შეეხება ამიერ ძე-
კასიაში პურისა და ფულის შენახუ-
ლობის დაწესებას ხალხისათვის — მისა-
შველებლად სიმჭიდრობის დროს. მს
პურისა და ფულის შენახულობა დი-
დი ხანია, რაც რუსეთში შემოღებუ-
ლია და ჩვენში კი მხოლოდ რამდენი-
მე სოფლებში არის და ისიც მარტო
პურისა („სასაფლაო მაღაზიებო“), და
ფულისა კი ერთი ადგილის გარდა
(ნემცეების კოლონია) არსად არა არ-
სებობს. შემდეგ ოთხი საათის ბაასისა
საზოგადოებამ, თითქმის უცვლელად,

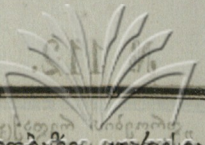
მაქანკალი ამ საქმეს სრულიად ჩაუ-
შავს. ამას უნდა ეს ქალი შერთოს
მრახვენებული თავადის ახალ-გაზდა
ძმისწულს. შუანასკნელთ დიდი სურ-
ვილი აქვთ ერთმანეთისა. მამოკიდ-
ლი მაქანკალი სამაგლად იმხინჯებს
თავს და, საპატარძლოს ნაცვლად,
თვით ეჩვენება გაქალაჩავებულ სამე-
ფოს. მს თავზარ-დაცემული, თავპირის
მტყრევით, წყველა-შეჩვენებით გარბის
ამთ სახლიდან და ნამდვილ საპატარძ-
ლოს უტოვებს თავის ძმის-წულს,
რომელიც მაშინვე ჯვარს იწერს მას-
ზედ. ***
როგორც მკითხველი ხედავს, ში-
ნაარსით პიესა ძალიან ლაბიბია! თა-
ვადებისაგან სომხის ქალების შერთვა
იმ აზრით, რომ მათის მზითვით დამ-
დიდრდენ, ახალი მოვლენა არ არის
ჩვენს ცხოვრებაში. მუქებს იმისთანა
კომედიებიც, რომელთა შინაარსის
საგანს ეს მოვლენა შეადგენს. მაქანკ-
ლები და მათის შემწეობით ქორწი-
ლების გაჩაღება ხომ ისეთი ძველია,
ისე ხანს მოკიდებულია, რომ, ვგონებ,
თვით მართლომაც ამ გვარად გაბედ-
ნიერდა. მაშასადამე, აქ ახალი არა
არის-რა! ჩვენი თანამედროვე ცხოვ-
რების შესახებ კი ამის თქმა არ შეიძ-

მოიწონა და საპრაქტიკოდ, გამოსაყენე-
ბლად იცნო ამ საგნის შესახებ წინა-
დადება ძეკასიის მთავარ-მმართველი-
სა გუბერნატორთა მიმართ. ამ მოწო-
ნებული წინადადების მუხლები არიან
შემდეგნი:
ა) შოველ სოფლის საზოგადოება-
ში უნდა დაწესდეს პურის მაღაზიები,
რომლებშიც ყოველმა გლეხ-
მა, ვისაც კი პური (სიმინდი, შერია
და ამაგ.) მოჰყავს, უნდა შეიტანოს
16 წლის განმავლობაში ყოველ-
წლივ ორ-ორი ფუთი ფქვილი. მს
გადასახადი თანაბრად უნდა გაიწეროს
ყველა გლეხზე, მიუხედავად იმისა,
ვის რამდენი მიწა აქვს, რადგანაც,
გადასწყვიტა სხდომამ, ჰამა ცოტა
მიწის პატრონს გლეხსაც იმდენი დას-
ქირდება, რამდენიც ბევრ მიწიან გლეხ-
საო.
ბ) 2 ფუთის ფქვილის გარდა, ყო-
ველი გლეხი, რომელსაც ფქვილი შე-
აქვს, ყოველ-წლივ 20-ს წლის გან-
მავლობაში უნდა იხდიდეს აგრეთვე
ფულსაც (48) კაპეიკს სულზე, და
კომლზე კი 1 მანეთს და (44 კაპ.)
გ) მისაც პური არ მოჰყავს და აგ-
რეთვე ქალაქელ მოხარკე წოდებამაც
უნდა გადაიხადოს — თითო სულზე ერ-
თი მანეთი და თითო კომლზე კი
სამი მანეთი.
მოგვყავს მთავარ-მმართველის წი-
ნადადებლად გუბერნატორთა მიმართ
შემდეგი საინტერესო ცნობა:

ლენა. ამ ოცი და ოც-და-ათი წლის
განმავლობაში ბევრნაირად იცვალა
ფერი ამ ცხოვრებამ. ბევრი ახალი
ელემენტი ჩაერია მასში: ზოგი საბედ-
ნიეროდ და ბევრიც საუბედუროდ ამ
ცხოვრებისა. ზოგიერთა ამ ცვლილე-
ბათგან იღესაც თვალსაჩინოდ ტიკ-
ტიკობენ ჩვენი ცხოვრების ზედა პირ-
ზედ. მაშასადამე, ამათი შემჩნევა გა-
ნათლებული მწერლისათვის ძნელი არ
უნდა იყოს. არიან იმისთანა მოვლე-
ნანიც, რომელთაც ჩვენ თვალწინ
ვშლებათ ფერი და „გამეფებულ ქამ-
თა“ დიდი შეუბრალებლად ენება მათს
გარეგნობას. თანამედროვე მწერლისა-
თვის ეს გარემოება ცდილად საქურად-
ლებო უნდა იყოს! რა ვუყოთ, რომ
გარეგნობაა! შევლას კარგად მოეხ-
სენება, რომ პროგრესი, ანუ რეგრე-
სი რომლისამე წყობილებისა, ამის
გარეგნობის და ფერის შეცვლით იწყ-
ება ხოლმე, შემჩნევა ამ ახალი ელფ-
მენტებისა, ამათი შეკავშირება და
მკითხველის, ან მსმენელ-მტკერალის
თვალწინ გადაშლა, აი ნაყოფიერი
ნიადაგი, რომელზედაც თანამედროვე
მწერალს შეუძლიან აღმოაცენოს არა
ერთი კემმარტი აზრი, პატრიონური
გრძნობა, საჭირო დაკვირვება.

მთელს ამიერ-ძეკასიაში არის
558,991 კომლი მოხარკე წოდები-
სა; ამაში ორიცხება — 58,252 კომლი
ქალაქელი და 500,739 სოფლელი.
ამ ორიცხვის 1/3, რომ განთავისუფლ-
დეს ყოველი გვარის გადასახადი —
გარდასახადის შემოღების 20 წლის
შემდეგ შეგროვდება ამდენი შენახუ-
ლი კაპიტალი:
ა) 58,252 ქალაქელ
კომლისაგან 3 მ. კომლ- მან.
ზე 174,756 —,
ბ) 125,185 სოფლელ
კომლისაგან არეფვე 3 მ.
კომლზე 375,555 —,
გ) 375,554 დანარ-
ჩენ სოფ. კომლისაგან
თითო მან. და 44 კაპ.
კომლზე 540,797 — 76
სულ 1,091,108 — 76
აქ არ არის ნაანგარიშები ის %
რომელსაც ეს კაპიტალი მოიტანს
ყოველწლივ „იმეცის“ =

რასაკვირველია, ამ გვარ შედეგებს
მიიღებს მხოლოდ ის მწერალი, რომ-
ლის ტვინი ლოგიკურის ძალით არის
შეიარაღებული და არა იმ ფორტოგრა-
ფიული ნიჭიერებით, რომელსაც, სამ-
წუხაროდ, ამ ბოლო ჟამს, ზოგიერ-
თა შტატგარეთა კრიტიკოსების წყა-
ლობით ფართო გზა მიეცათ უამისო-
დაც ღონე მიხრწნილ ჩვენს საცოდავ
ლიტერატურაში! მისზედ რა გავლენა
უნდა მოახდინოს ცხოვრების ამ გვარ-
მა ფორტოგრაფიულმა აღწერილო-
ბამ? როგორ და რა ნაირად უნდა
აღზარდონ ამ გვარმა ნაწერებმა გაუ-
ნათლებელი „საზოგადოება“? შო-
ნება განხილვ, სწავლა-განათლებ-
ლით განვითარებულ ადამიანისთვის
დიდ საქმარისია მხოლოდ ცარიელი
ჭაქტების ჩამოთვლა რომელისამე საგ-
ნის შესახებ! ის ამ ჭაქტებს გასჩხრე-
კავს, ერთმანეთს დაუკავშირებს და ამ
დაკავშირებით ნაშობ ღედა-აზრს ან
მაგრა ჩაიკრავს გულში ან არა და
ზიხლით დაგდებს ძირს და მის მიზნით
ვაქცურად დაუწყებს ბრძოლას. მაგ-
რამ, განა შესაძლებელია, რომ ამ
გვარადვე მოიქცეს გაუნათლებელი
ადამიანი? ამ გვარ ადამიანთ არა მარ-
ტო ჭაქტების აღწერა უნდა, არამედ
თვით ამ ჭაქტების გონივრულად შე-

სოფელს, როგორც არის წინა დიდებული მცხეთა. სამწუხაროდ, ამ საქმეს ხელის შემწეობები აღმოაჩინა: ესრეთი პირი არის ადგილობრივი სომხის სჯულის მოძღვარი, რომელიც ავუღიანებს და აშინებს ხალხს, რომ სკოლის გახსნა ვითომ მძიმე ხარკად დაწვება მცხოვრებლებს და საბოლოოდ გაალარბებს.

== „ქაქუც რუსულ გაზეთებს მოუვიდათ ტელეგრაფები აკულისიდან, რომლითაც გვატყობინებენ, რომ იქ ამ დღეებში ბატის კერძის ოდენი სეტყვა მოსულა, მდინარე ნაპირებიდან გადმოვარდნილა და შრავალი სახლი დაუზღვრია. შარალი 300,000 მანათზე ბევრით მეტია თურმე. 44 სული ადამიანი დაღუპულა. 15 ოჯახამდე სრულიად უსუსუმა-პურად და უბნად დაჩინილან.“

== „ოთხშაბათს, ძუხიაში, მიხაილოვის ქუჩაზე, ცნენის რკინის-გზის ვაგონმა გაიტანა ერთი რუსის დედაკაცი, რომელმაც იქვე სული დალია. როგორც გვითხრეს, საბრალო დედაკაცისათვის გულ-მკერდი და ნეკები სრულიად ჩაუტყვევია ვაგონს. მიზეზი ამ უბედურობისა კუჩრის გაუფთხილებლობა ყოფილა.“

== „საქვანი“ გვატყობინებს, რომ შრიბოვდოვის ქუჩაზე იმავე ოთხშაბათს ფეხი წასცდენია და მოუტყენია ქერიც მ. ბ. მ. —სას. მ. მ. გულ-შემოყრილი თურმე დეცა მიწაზედ, მაგრამ იქვე ახლო მდგომმა „გოროდოვომა“ ყურადღებაც არ მიაქცია, ჩემი საქმე არ არისო. უცხო პირები

მუშავენაც, ე. ი. დაწყობა და შეერთება ქაქუცებისა იმ ნაირად, რომ იგინი ხატადენ რომელსამე მაღალ აზრს, კეთილშობილურ იდეას, დარბაისლურ გრძობას. მხოლოდ ამ აზრებს, იდეებს, გრძობათ შეუძლიანთ აღზარდონ საზოგადოებაში ნამდვილი ზნეობითი რწმუნებანი, პროგრესიული ლტოლვილებანი, კაცად-კაცური მისწრაფებანი. ის თხზულებანი, რომლებშიაც არ არიან დაქმყოფილებულნი ეს მოთხოვნები, თვით შექსპირის ენით და ეოლტერის სიმახილითაც რომ იყენენ დაწერილნი, მაინც რაიმე ნამდვილ დარბაისლურ გავლენას ვერაღვისწვდენ ვერ მოახდენენ; ადრე და მალე სრულიად წაიშლება მათი კვალი ლიტერატურის ასპარეზზედ ისე, როგორათაც, „კაცია-ადამიანისა“ არ იყვეს, საუკუნოდ წაიშალა კვალი სახელოვანი ლუარსაბ მათქარიძისა, რომლის ცხოვრებასა და მოქმედებაში არ მოაზრებოდა არავითარი დედა-აზრი, იდეა...

მგონებ, ცხადია მკითხველისათვის ის დასკვნა, რომელიც უნდა მოჰყვეს ზემოდ წარმოთქმულ ზოგად აზრებს შესახებ თავში მოხსენებული პიესისა. „ხანუმა“ არის ყოველად სუსტი ნაწარმოები, რომელიც ამდებლებს თვით ახალ-გაზდა ავტორის უეჭველ ნიჭიერ-

მიშველებოდენ თურმე და ისე წაეყვანათ საბრალო თავის სადგურში.

== როგორც გვწერენ ს. ძვემოძვიტრიდამ (იმერეთში), ამ წლის ხუთს აპრილს იქ ყოფილა საზოგადოების კრება შესახებ ადგილობრივი წმიდა ბიორგის ეკლესიის აშენებისა. ამ ეკლესიის მოთავეობა, რაღაც მანქანებით, ჩავარდნი ხელში მართლა რომ ახირებულ „კომიტეტს“, რომელიც თურმე ერთი კაცისაგან შესდგება. ამ „კომიტეტმა“ გადააყენა ადგილიდამ პირველი ამშენებელი ამ ეკლესიისა, მეორე გილდიის ვაჭარი ლუკა შოჯასპირის-ძე რუხაძე და, როგორც ნახსენებია ზემოდ, თვითონ მიჰყო ხელი შენობას. თუ როგორ აასრულა თავისი მოვალეობა, სხანს იქიდან, რომ ეკლესიის კედლებში ჩაუტანებიათ წიფლის ხეები, რომელნიც, რასაკვირველია, როდესაც იქნება, დალბებიან და ვეღარ გაუძლებენ გუმბათის სიმძიმეს. თუ რა უბედურება შეიძლება მოჰყვეს ამ დაუდევრობას, —ადილი გასაგებია. საზოგადოებას ჰქონია მოლაპარაკება ამ საგანზე და გადაუწყვეტია მიანდოს ეკლესიის მოთავეობა ერთ გამოკდილ პირს, რომელმაც უნდა ამოაღებინოს კედლებიდან ზემოხსენებული ხეები და ჩაღვას მათ მაგიერ რკინის რელსები... საუბედუროდ, ეს საზოგადოების სურვილი, სხვა-და-სხვა მიზეზებისაგან, ჯერ და ჯერ ვერ სრულდება... სასურველია, რომ ამ საქმეს, ვისიც ჯერ არს, ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს.

== იმერეთიდან გვწერენ, რომ ბანკის თავმჯდომარის ამორჩევის ვადარებასაც, სცენასაც და იმ საზოგადოებასაც, რომლის წინაშეც თამაშობენ ამ პიესას. მკვი არ არის, რომ ავტორს ამ პიესის წერის დროს სახეში ჰქონია გემოვნება და შეხედულობანი ჩვენი საზოგადოების უმრავლესობისა. რასაკვირველია, მწერალი არ დაიდრება ამისათვის. პირ-იქით, ყოველი ნიჭიერი მწერალი სცდილობს, რომ თვისი კალმის ნაწარმოები შეუფარდოს საზოგადოების მოთხოვნილებათ, მკითხველთა სულიერს მდგომარეობას. შეკეთუ ასე არ მოიქცა, მისი, იქნება ჭეშმარიტი, სიტყვა დაჩინს „უდაზნოში“ მღალადებელ ხმადა. მაგრამ, საქმის არის, თუ როგორ უნდა მოახდინოს მწერალმა ეს შეუფარდება? მკვი არ არის, რომ გონიერული შეფარდება არ იქნება, თუ მწერალი სრულიად საზოგადოებას ჩაჰყვება, იმის ცხოვრების მორევში ჩაწვება და მის მსგავსად დაწყობს ამ მორევის ჭუჭყიან და მღვრიე ტალღებში კუჭუნა-ლაობას. ამ გვარი მწერლის სიტყვა, სარგებლობის მაგიერად, დიდ ენებას მისცემს საზოგადოების ზნეობით გაუმჯობესებას, რადგანაც ავტორიტეტული სხივი ამ სიტყვისათვის ნათელსა მჭუნს ცხოვრების ნაკლებლევანებათ, რის გამოც ეს უკანასკნელი უფრო ფესვებს იღვმენ ცხოვრებაში. შეფარდება მაშინ იქნება უფრო გონიერუ-

და ამ ამბის მომდევნო ჩვეულებრივი ჩოჩქოლი და პარტიობაც განდაო. არამცთუ მუთაისში, პატარა-პატარა მზრის ქალაქებშიაც დიდი გახმობ-გამხმობაა თურმე და ერთმანეთის მიბირება სასურველი კანდიდატის პარტიის შესადგენად.

== შორაპნის მზრაში ს. მარილის ახლო ძვეს ერთი სახელმწიფო ტყე, რომელსაც, რასაკვირველია, ტყის-მცველებიც ეყოლებოდა. ზოგიერთ ამ ტყის მცველთაგანს თურმე თავის საბანებელში თავი მეფედ წარმოუდგენია და მოსვენებას არ აძლევს გამელელ-გამომელელ გლეხს. მონი მათგანი ამას წინადაც დახვედრიან გლეხს შევლიდეს, რაღაც შარი მოუღვიათ და მოუთხოვიათ, ამადამდენს თუ მოგვეცემ, პროტაკოლს აღარ შევიდგენთო. შევლიდეს ეჩივლა მამასახლისთან, მაგრამ მის საჩივარს სხვა ამ გვარ საჩივრებთან ერთად საზოგადო ბედი სწევია. მასუკან იგივე მცველები დახვედრიან გლეხს ბურჯანაძეს, მარილისის სტანციის მისრეს, წაურთმევიათ თოფი, საათი და ფული. ბურჯანაძესაც საჩივარი შეუტანია. მართის სიტყვით, ამ ახალ მოღუბი ბაშბუზუკებისაგან მთელი სოფელი დაწოკებულია თურმე.

== სიღნაღის მზრადამ გვწერენ, რომ იქაურ სოფლებში სომეხთა სამრევლო მღვდლებს წესისამებრ თავიანთისავე ფულით ურიგდებათ ყურნალი, „პარატა“ ბლალჩინების ხელითაო. საკვირველი ის არისო, რომ მთელი წლის ნომრები წლის გასულს ერთად დაუკრავს თავს ხოლმე სოფლის მღვდლებსაო და ასე ყურნალის ლი, როდესაც ერთის მხრივ საზოგადოების გემოვნებას თითქო აკმაყოფილებ და, მეორეს მხრივ, იქვე უჩვენებს სხვა მაღალ და პატიოსნურ მიდრეკილებათ, რომელნიც შეიძლება, გამოიხატონ საზოგადოების გემოვნების ჭორმითა, სხებითა. მაიგლის კიდევ რაფდენიმე ხანი და ეს ფორმა, სახეც საჭიროანი აღარ იქმნებიან და თვის ადგილს დაუთმობენ მოხსენებულ აზრებს: საკადრისს გარეგნობას... მაგრამ, ეგონებ, ძალიან გავიჭიანურდა ზოგად საგნების შესახებ ჩვენი ლაპარაკი და ამისათვის ურიგო არ იქმნება ახლაცი წერტილი დავსათ და ვადვიდეთ თვით თამაშობის და მოთამაშეთა ავ-კარგიანობის დაფსებაზედ.

== საზოგადოდ უნდა შევნიშნოთ, რომ თითქმის ყველა მოთამაშეთაგანს სინიდიისადაც მოკვიდა ხელი თავის მოვალეობისათვის: როლები კარვად ჰქონდათ დასწავლილი, რის გამოც სუფლიორის ხმა დამტყრეული ზარის მსგავსად უსიამოვნოდ არ გვიკაკუნებდა ყურებში... ამ მხრივ ღირსია ქებისა თვით იმისთანა მოთამაშეც კი, რომელიც ცოტა არ არის კოკლობს ქართულში, მაგრამ სცენაზედ კი ისეთი წმინდა ქართულით და ისე მოხდენით ლაპარაკობდა, რომ სასიამოვნო შთაბეჭდილება მოახდინა საზოგა-

მიღება მიუღებლად უნდა წარმოვიყოს. თორმეტი წინა უკლებელი და ველებული ამბების გაგება სახალისო არ არის მღვდლებისთვის და არც უნდა დავემღუროთ, რომ ამ ყურნალში მიცემული ფული ტყუილად დაკარგული ჰგონათო.

== „მოსკოვის უწყებებსა“ სწერენ: „მთავრობას განზრახვა აქვს ის ადგილი, რომელიც მუთაისის გუბერნიისაში მდებარებს და „კარონის-თავი“ ჰქვია, ზამთრის სანიტარულ სტანციად გახადოს, როგორც მდებალი ჩინებისათვის, ისე კერძო პირთათვის, რომელნიც გულს იტკივებენ. ეს ადგილი თითონ პროტესორმა შიხოვმაც გასინჯა და ძალიან მარგებელ ადგილად იცნო.“

რუსეთი

== მხლა ხანს, როგორც ტელეგრაფმა შეგვატყობინა ნიკოლაევის რკინის გზაზე უბედურობა მოხდა. აღმოჩნდა, რომ ერთ გლეხ კაცს გზის სტოროქის ჯავრი სჭირებია და გზა გაუფუჭებია. ეს კაცი დაუჭერიათ და მალე ღირსეულად დაისაჯება. ძიდევ საკვირველი არის, რომ ერთი მგზავრის მეტი არ მომკვდარა და სულ 14 კაცს მისცემია ენება. მოკლული ყოფილა მოსკოვის ერთი ქარხნის დირექტორი, ლიუტელი, ყმაწვილი კაცი, ჯვარი ერთი წელიწადია, რაც ჰქონია დაწერილი; ცოლი სამწლეარს გარეთ ჰყოლია და იმასთან თურმე მიეჭარებოდა. მრთი ქალი, ბრენმანისა, ძლიეს დაიხსნეს სიკვდილისგან: ფეხი მოჰყო-

ლოვებზედ. ჩვენ ვანბობთ ს. ბული-შამბაროვის ქალზედ, რომელიც კეთილის განზრახვისათვის პირველად გამოვიდა სცენაზედ და პატიოსნურის შრომით შეავსო მოხსენებული ნაკლებლევანება ქართული ენის შესახებ. აგრეთვე, საზოგადოდ უნდა ესთქვათ, რომ თვისი როლები არავის არ გაუფუჭებია... მხოლოდ ერთი ბ. შ. — ვი, ცოტა-არა, კოკლობდა თავის როლის თამაშობაში: ის უფრო დარბაისელ ქართველ აზნაურს წააგვდა, სინამ მდიდარ ვაჭარ სომეხს; არც ენა, არც მიხერა-მოხერა და არც გარეგნობა მას არა ჰქონდა უკანასკნელისა. სწორე მოგახსენოთ, არ ვიცი კი ყველა ესენი მოთამაშის ბრალია, თუ პიესისა-ცა! სული და გული წარმოდგენისა, მშენება იმ ლამინდელი სცენისა იყენენ სამი პირი, რომელთა არტისტული მაღალი ნიჭი ისე თვალ-საჩინოდ გადიშალა აღტაცებული საზოგადოების წინაშე... მსენი იყენენ სოფ. მგალობლიშვილი, ალ. შელივიძე და მარამ ძერესელიძისა... ბევრგან და ბევრი მიწახანს გლეხის როლის მოთამაშენი, მაგრამ მგალობლიშვილის შეგირდებთაც კი არ გამოდგებიან საუკეთესო მათგანი. შოველი სიტყვა, ყოველი მოძრაობა სახისა, ხმა, სიარული, მკორეოდენი ხელის განძრევა, ფეხის ვადადგმა, მხიარულება,

ლოდა დიდძალი ბარგის ქვეშ და ესე ყოფილა დიდხანს დაკიდებული. ერთ კონდუქტორს დაუხსნია. ბარგის ვაგონის კანდუქტორს ხელზე ბარგი დასწოლია და გახურებულ ფეხთან მიუჭყლეტია; დიდხანს ყოფილა ამ მდგომარეობაში: ხელი ვერას ვზით ვერ დაუხსნიათ და ხელზე წყლის დასხმა მოუწოდებიათ, მაგრამ წყალი არსადა ყოფილა. საბრალოს ეს ხელი სულ განაშხირებია. მკროლოვის ვიცე-გუბერნატორს ბერსს (ბათუმელებს კარგად ესომებათ) თავიც გასტეხია და რამდენიმე ნეკიც. ერთს კონდუქტორს მარჯვენა ფეხი მომტყვევია და კიდევ სხვებს მოსვლიათ სხვა-და-სხვა ნაირი ფეხები. მხლა ამ საქმეზე გამოძიება არის დაწინაურებული.

„რუსკი კურიერის“ სიტყვით, ამას წინაღ თუმცა რუსეთშია აპირობდნენ, როგორც ზოგიერთ დასავლეთ მერობის სახელმწიფოებშია, სახელმწიფო ეგზემპლების შემოღებას იმ პირობათვის, რომელთაც ვათავებელი აქვთ კურსი უნივერსიტეტში და სამსახურში შესვლა უნდათ, მაგრამ ეს საქმე დროებით გადაუდგიათ.

— ამ დღეებში მინსკის გუბერნიაში, ბობრუისკის მაზრაში შემდეგი შემთხვევა მომხდარა. ერთ მიწის მფლობელს ბ. მერლინს მოუწვევია ინჟინერი ტყის გასამიჯნავად, რომელსაც დაუყოფილა მომიჯნავე გლეხ-კაცებთან. ზამიჯნის დროს გლეხ-კაცები შეიარაღებულნი დაპყვრიდნენ მიწის-მფლობელს და ნება არ მიუციათ მუშაობისა. რადგანაც საღამო ყოფილა, მუშაობა მოუსპიათ. მეორე დღეს მი-

თუ დაღონება — ყველა ეს მხოლოდ ნამდვილ ჩვენებურ „რეტორიკას“ შეუძლიან განიმეოროს იმ ნაირად, როგორათაც მათი გამოხატვა შეიძლოს. მ—მა. ამ გვარი სისრულე თამაშობისა, რასაკვირველია, მარტო ნიჭიერების შედეგი არ არის. საქირია აქ საფუძვლიანი ცოდნა იმ ტიპისა, რომელსაც არდგენს მოთამაშე. „დედა მიახს“ დაშვებს ეს ცოდნა, რასაკვირველია, არ აკლდება... ამის გამო თამაშობის დროს ს. მ—ლი მზადები კი არ იყო გლეხისა, არამედ თვით განხორციელებული გლეხის სული და გული, გლეხის ტანჯვა და ბედნიერება... აფსუსს, ბიჭო, რომ შენ არა გაქვს იმისთანა პიესა, რომელშიაც გლეხ-კაცის დახვრული ბედი, მისი მრავალ-გვარი ტანჯვა-მწუხარება, მისი მიწასთან გასწორება, იყვეს ცოცხლად გამოხატული... მე დაწინაურებული ვარ, რომ ს. მგალობლიშვილი თვისი თამაშობით არა ერთს ბატონს ჩააყრიდა სულსა და გულში შიგ შეუგენილად გამოტანის ნაღვერდალს!.. არა ერთი ადამიანის დაკეტილი გული გაეღებოდა გლეხის შებრალებას, მისადმი მეგობრობას და მჭურს სიყვარულს!..

მეორე უეჭველი ტალანტი იმ დაშინდელი სცენისა იყო ბ. ალ. მელივიძე! თამაშად შეგვიძლიან ესტყვით,

წის - მზომავი მოსულა ჩაფრებით, მაგრამ გლეხ-კაცები კიდევ წინააღმდეგნი გამხდარან და მუშაობის ნება არც ეხლა მიუციათ. გლეხ-კაცებს პირობა შეეკრათ და რამდენიმე დღე არ ემუშაებინათ მიწის-მფლობელი. მხოლოდ მაზრის პოლიციის მოხელენი რომ მოსულან, მაშინ ძლივს დაუშვებდებიათ ხალხი და რამდენიმე კაციც დაუტუსალებიათ.

— ლიტვინის მაზრაში თავა-აზნაურების წინამძღოლის თანამდებობას ასრულებდა მომრიგებელი შუამავალი შ. და ამ დღეებში უეცრად საღამო წასულა. ამის წასვლის შემდეგ მოსულა რევიზისათვის გუბერნიის საგლეხო საქმეთათვის დაწესებულების წევრი და აღმოუჩინა, რომ გლეხ-კაცების ფული, 6000 მან., რომელიც უნდა რეგობრად იმათ რეინის-გზისთვის მიცემულ მიწაში, ფული, მოგროვილი ხელმწიფის დაგვირგინებისათვის, და კიდევ სხვა ფულიც, — სულ 10000 მანეთადინ, წაღებული ყოფილა. როგორც ამბობენ, თავდაზნაურობის წინამძღოლი სამზღვარს გარეთ წასულა.

— ტულიანა სწერენ „რუსკი კურიერს“, რომ იქაც მათხოვრობა ძლიერ ბევრს ხელობად გაუხდია. ქელებზე, ქორწილებზე, ან სხვა ამისთანა შემთხვევებზე წერილმანი ვაჭრის სახელშია კი 500-მდინ სული შეიყრება ხოლმე. ამასთან სამხელი ლანძღვა-გინება, ცემა-ტყემა თურმეა და ერთ-მანეთს ხელიდანა ჰკლვჯენ პურს. პატარა ბავშვებიც კი იღებენ მონაწი-

რომ ქართულმა სცენამ შეიძინა მეორე მასილ აბაშიძე! ეს ახალ-გაზდა თამაშობდა შინაური, თბილისური „პრიკაშიკის“ როლსა. მკითხველს, ვგონებ, მოეხსენება, რომ ამ გვარნი პირნი, სანამ „პრიკაშიკობამდისინ“ მიღწევდნენ, გამოივლიან ხოლმე ვაჭრულ სხვა-და-სხვა თანამდებობათა: ჯერ არიან რომელიმე ლარობი ოსტატის შეგირდები, რომელთაც საჩუქარი არა ეძლევათ-რა, გარდა აქეთ-იქით წანწალისა, ცემა-ტყევისა, ლანძღვა-გინებისა!.. მკროლ-სამი წლის შემდეგ ენიშნებათ რაღაც საცოდავი ჯამაგარი... ამ გროშებს აგროვებს ახალ-გაზდა ბიჭი, ყაირათობს და, როდესაც ზურგს მაგრად დაინახავს, ანებებს თავის ოსტატს თავსა, ყილუ-ლობს თაბახს; ხლით, ანუ სხვა რამე იაფ სავაჭროთი ავსებს მას და ჩვეულებრივს წელში კლავით, მუშტების ქნევით, თავ-პირ დაშხრეული, რუსულის ერთ შბ. ქუჩებს თამაშად გასახებებს ხოლმე თვისი სავაჭროს თვისებას და სახელს. ამ ხელობიდან ზოგიერთა, უფრო ნიჭიერი, გადადის დუქნებში, შემდეგ მაღაზიებში შეგირდად, რასაკვირველია!.. აქ გამოიცდება, სწავლობს წერა-კითხვას, კიჭირებს, ანგარიშს და როდესაც თვის ცოდნას, ოსტატობას და ერთგულებას დაანახებს ალას, ხდება უკანას-

ლობას ამ სისაძაგლეში, და აბა კარგს რას ისწავლიან იქა? დედა-კაცებს თან ძუძუთა ყმაწვილებიც მოჰყავთ და ისე გლახობენ.

— აღმოსავლეთის სიმპირში ოცდახუთამდინ ახალი ოქროს მადანი ამოუჩინათ.

— შინაურ საქმეთა სამინისტროს ტელეგრაფის დეპარტამენტი ამ ზაფხულს ჰგზავნის ამ ნაწილში მომსახურებებს ასხაბადისკენ, რომ იქილამ მერვამლის ტელეგრაფი გაშართან.

— როგორც მკითხველებს ესომებათ, პირველი მისიდან ახალი წესდება გამოვიდა, რომლითაც ბავშვებს თორმეტ წლამდინ ქარხნებში მუშაობა აკრძალული აქვთ. ამ წესდებას აი რა შედეგი ჰქონია: 12 და 13 წლის ბავშვები კიდევ თურმე დადიან ქარხნებში სამუშაოდ და რომ წესდებას არ გადაუდგნენ, ყალბი პასპორტები აქვთ, რომლებშიც თხუთმეტის წლისად იხსენებიათ. რა უჯდებათ ამ ყალბი პასპორტების შოვნა, ეს მარტო ამათ მშობლებმა და სოფლის მწერალმა იციან. მარხის პატრონებს კი რა ენაღვლებათ, იღებენ ამ ბავშვებს სამუშაოდ, თუმცა რამდენიმე კვირის წინ ისინი 12 და 13 წლოვანად ირიცხებოდნენ, ამათი მუშაობა უფრო იაფად უჯდებათ.

ქნელის „პრიკაშიკად“. ამ გვარს ვაი-ვაგლახში აღზდილი კაცი, რასაკვირველია, უმანკო მტრედად არ დარჩება: ზოგიერთა ამთგანნი დიდი ბალოუსტა მიკირტიხებადაც გარდაიქცვიან ხოლმე ბოლოს... მომეტებულნი კი რჩებიან სიკვდილამდის ლარობ, მოქიფე და გულ-წრფელ კონტრუქტად... სწორედ ამ გვარი კონტრუქტის როლს თამაშობდა ბ. მელივიძე და, სწორედ მოგახსენოთ, უნაკლულევანო იქნებოდა მისი თამაშობა, თუ რომ გამოუტყდებოდას ცოტა რამ ნაკლი არ ეძღვნა მისთვის... ეს ნაკლულევანება, ჩემის აზრით, ის იყო, რომ თითქმის გამუდმებით ორთავ ხელები აქეთ-იქით გაშლილი ეჭირა... ამის გამო ხელებით ისე ვეღარ ხატავდა თვის სიამოვნებას, ალტაცებას...

მესამე ნიჭიერი მოთამაშე არის ქ. მარიამ მერესელიძისა... ხელოვნურად აღგენდა ეს უმთავრესი მომქმედი პირის მაჰანკალი ხანუმას როლსა... ამის თამაშობას ეტყობოდა სინილისანი შრომა და ნიჭი წაბაძისა; მაგრამ არ შეიძლება აქვე არ დავძინოთ, რომ ეს ქალბატონი ამ როლში ბევრად ჩამოუვარდება სახელ-განთქმულ ნატ. ბაბუნას... ჩხუბი მეორე მაჰანკალითან არა ჰგავდა გაკანასკნული მაჰანკალის ორნებს და, ცოტა არა, გა-

საქართველო
(„ჩრდილოეთის სააგენტოსი“)
მაისის 23-ს.

მინსკი. გაშირის ბანკის საქმის გარჩევა გუშინ გათავდა; ბანკის დირექტორს მიტროქანოვს 15 წლით ტობოლის გუბერნიაში გაგზავნა გადაუწვევით, ხოლო მის ამხანაგებს კოზლოვს და რუდნეცს თითო წლით საპატიმროში დაამწყვდევა; ბუჰალტრები ბოდოსლოვსკი და სტულოვი გაამართლეს.

მოსკოვი. გუშინ ბუღახის საქმის გამო ექსპერტი-ექიმების გამოკითხვამ ხუთ საათამდინ გასტანა. დოქტორმა დრანიცინმა, რომელიც ჰგუზზე შემლიდების გამოკითხვების გამგედ არის, აჩვენა, რომ მაზურინისას შემლიდობისა არავითარი ნიშნები არა ჰქონია, რომ მისი ნათესავების ავადმყოფობას მასზე არავითარი გავლენა არა ჰქონია და მისი მოუჩინედი და გასაოცარი ავადმყოფობა არის ნაყოფი ბუღახის წინადავე მოსაზრებულის ბოროტ-მოქმედებისა.

ბარლინი. დღეს, შუადღისას, მოვიდა აქ რუსეთის იმპერატორის დიდი მთავრინა გსენია ალექსანდრეს-ასულითურთ. გულითადი მოკითხვის შემდეგ, იმპერატორისა შემკვიდრე პრინციესითურთ და დიდი მთავრინა გსენია ალექსანდრეს-

დააჭარბა იმ სცენაში, სადაც საკრავს უკრავს და ზედ ანგელოზის ხმით ჭიკჭიკებს...

სხვა მოთამაშეთა შესახებ მალაობის მეტი არა გვეთქმის-რა!.. მომეტებულნი მათგანნი პირველად გამოვიდნენ სცენაზე და ამიტომ არც მოეთხოვებათ იმაზე მეტი, რაც სამსახური გაუწიეს კეთილ აზრს, პატიოსნურს წადილს. ამ გვარნი ბმანდებიან ქ. ნ. ბაქრაძისა, ნინო მგალობლიშვილისა; ბბ. ლიამე და ნ. მარისთავი, რომელმაც უკანასკნელად დაატყბო საზოგადოების ყურადღება აზრით საქსე ლექსების მშვენიერის წაკითხვით...

აქვე არ შეიძლება, რომ არ გამოვუცხადოთ გულითადი მადლობა ამ წარმოდგენის მოთავეს, პატივცემულს ანტონ შურცელაძეს და ამ გვარივე მადლობა ქ. ქ. მკატორინე შურცელაძისას და მარიამ მერესელიძისას იმ შრომისა და გარჯისათვის, რომელთა მეოხებით „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას“ შეუკროვდა ცხრა თუმანი მანათ ნაკლებ.

მაისის 19-ს.
გოგია.

ასულითურთ წავიდა სასახლის ეტლით რუსეთის საელჩოს სადგურში; იმპერატორი ვილჰელმიც თან გაჰყვა მას; მთელი დღის განმავლობაში იმპერატორიც იღებდა ვიზიტებს იმპერატორისას, მეგვიდრე პრინცესისას და სხვათა მეფის სახლელეობის პრინცესათა; ოთხ საათზე იმპერატორის პატივსაცემლად იმპერატორს ჰქონდა გამართული საპარადო სადილი.

ლონდონი. სალსბერის და ვინბორნის შუა რკინის გზიდან გადავარდა მატარებელი; ოთხი კაცი მოკვდარა და 25-იც დაჭრილა.

კლუზენბარგი, მანბრიანი. ამომრჩეველთა დასთა შორის დიდვალში ჩნები მოხდა; ჩნებში ჩაერივნენ ქანდარბები და მოჩნებებმა მათაც ქვები დაუშინეს; ორი მათგანი მძიმედ დაიჭრა; მოამბონეთაგანი რვა კაცი მოკლეს თოფით.

მაისის 24-ს.

მოსკოვი. გუმინდელი სხდომა ბუღანის საქმის გამო დაიწყო სასამართლო წესით მოჩინარი პლევაკოს სიტყვით, რომელმაც ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა. პლევაკოს შემდეგ ილაპარაკა ბრალდებულის მკველმა შვეიცეროვმა; ბოლოს თვითონ ბრალდებულმა ილაპარაკა. ნაფიცმა მსჯელებმა სულ ერთი კითხვა დაადგინეს და შემდეგ თათბირისა, რომელმაც წახევარ საათი გასტანა, გამოიტანეს გამამტყუნებელი განჩინი, რომლის ძალითაც სამჯავრომ გადაუწყვიტა ბუღანისას ყოველი ღირსების ახდა და ციხეში გაგზავნა; საზოგადოებამ განჩინი ტამის-კვრით მიიღო. განჩინის კითხვის შემდეგ ბუღანისა მაშინათვე დაატყუა და საპატიმროში გაგზავნეს, სადაც დარჩება იგი, ვიდრემდის 20,000 მანათის გირაოს წარადგენდეს.

ბერლინი. საპარადო სადილზე, რომელიც რუსეთის იმპერატორის პატივსაცემლად იყო გამართული, იმპერატორს ვილჰელმს ეცვა თვისი რუსეთის პოლკის მენდერი ანდრიას ძეწკვიტ და სხვა რუსეთის და დანიის ორდენებით პრინცებსაც აგრეთვე რუსული მენდირები ეცვათ და რუსეთის ორდენებით ჰქონდათ გაკეთებული. იმპერატორსაც ეცვა მერთალი ვარდის თური აბრეშუმის კაბა, ოქროთი მოქარგული; მას მიეცა იმპერატორი ვილჰელმი საპარადო აპარტამენტების კარებთან, სადაც უკვე შეკრებილი იყვნენ იმპერატორის გვარეულობის ყოველნი წევრნი და სხვა მიწვეულნი, რომელთა რიცხვში იყვნენ თავადნი ორლოვი და დოლგორუკი; სადილის დროს

იმპერატორიც იმპერატორისა და მეგვიდრე პრინცის შუა იჯდა; სადილის შემდეგ იმპერატორის პატივსაცემლად გაიმართა საპარადო წარმოდგენა ოპერის თეატრში; როდესაც მისი დიდებულება იმპერატორიც შევიდა იმპერატორის ლოჯაში, სადაც ელოდნ მას იმპერატორი ვილჰელმი და ყოველნი წევრნი იმპერატორის გვარეულობისა, საზოგადოება თერზე წამოდგა. თეატრშიაც იმპერატორი და პრინცები რუსული მენდირებით და ორდენებით იყვნენ.

პარიზი. გაზეთები იუწყებიან, რომ მიწის-წარმოების მინისტრმა უკანვე წაიღო თვისი პროექტი ფქვილის შემოტანაზე ბაჟის მომატების შესახებ.

ამბარაშვილი. გაზეთები იუწყებიან, რომ სრულებით გადაწყვეტილია სახალისის კუნძულზე საადმინისტრაციო გამგეობის გამართვა. ცვლილებები მალე დაიწყება; გადაწყვეტილია სახალისზე შეკრიბონ ნახევარ რიცხვი კატორგაში მომუშავეთა, 5000-მდინ კაცი, საპატიმროებს ექნებათ პენიტენციარული კოლონიების ხასიათი; კატორგაში გაგზავნილთა ამუშავენ მინდვრებში და გზებს გააკეთებინებენ; ვისაც კატორგაში ყოფნის ვადა გაუთავდება, უთუოდ კუნძულზე უნდა იყვნენ დასახლებულნი.

ბერლინი. იმპერატორიც გამოეთხოვა იმპერატორს ვილჰელმს და პეტერბურგში გაემგზავრა. იმპერატორიც განაცილეს ვოგზალზე; პრინცებმა, რუსეთის საელჩომ და დანიის ელჩმა.

დაკაშტადი. დიდი მთავრის სერგი ალექსანდრეს ძის სასძლო პრინცესა ელისაბედი დღეს სადამოზე მიდის პეტერბურგში მშობლებითურთ.

ქაირი. სუაკიში და ვადიგალქში გზავნიან მისამველებლად ეგვიპტის ჯარებს და სამს ინგლისურს გემს.

მაისის 25
ამბარაშვილი. მაისის 29-ს პეტერბურგში მოვა საბერძნეთის ხელმწიფე მისაგებულად დიდის მთავრის სერგი ალექსანდრის ძის მეუღლისა.

როგორც გაზეთები იუწყებიან, გადაწყვეტილია დაედოს ტამოქის ქირა 1/2 კაპ. ოქროთი ფუთზედ ქვანახშირს, რომელიც ბალტიის ზღვის ნაპირებზედ შემოიტანება 2 1/2 კაპ. ფუთზედ შავის ზღვის ნავთსადგურებში შემოიტანის. ამას გარდა მოემატება ქირა თუჯზედ, წყეულობით 9 კაპ. ფუთზედ, მერმის 12 კაპ. და მესამე წელიწადს 15 კაპ.

ნიში. სერბიამ მოსთხოვა ღკაყოფილება ბულგარიას, რადგან უკანა

სკენლმა ნება დართო სერბიის ემიგრანტებს, ეცხოვრებათ მოსამზღერე მხარეებში და ძალით შესულიყვნენ სერბიაში; ამის გარდა მოსთხოვა დაკმაყოფილება უკანონოდ სერბიის მოსამზღერე საყარულოს დაბატონებისათვის. თუ სამის დღის განმავლობაში კმაყოფილებას არას მიიღებს სერბია, ამ ქვეყნის ელჩი ბულგარიისამ მოწოდებული იქნება.

რომი. როდესაც დეტუტათა პალატაში სამხედრო სამინისტროს ბიუჯეტზე იყო ლაპარაკი, კითხვები მისცეს სამინისტროს შესახებ ჯარის სამხედროდ განმზადებისა. ბარეზე საქმეთა მინისტრმა მანჩინიმ განაცხადა, რომ იგი მისდევს მშვიდობიანობის პოლიტიკას, რომელიც დამყარებულია კავშირების შეკვრავედ; მაგრამ მთავრობა მინც ზრუნავს არმიის ორგანიზაციისად. მასუკან სამინისტროს კითხვა მისცეს იმ პროექტებზე, რომელთაც სხვადასხვა სახელმწიფოთა აწერენ მაროკოს შესახებ და ამაზედ იმავე მინისტრმა პასუხი მიუცო, რომ იტალია გულმოდგინედ თვალყურს ადევნებს ამ საქმეს, რათა არავითარი ცვლილება არ მოხდეს.

განცხადებანი

სამასწავლებლო ინსტიტუტის მოსწავლე ეძებს

გაბეკოლს;

ქალაქ გარეთაც გაჰყვება. აღრესი „დროების“ რედაქციაში. (10—8)

სომხის სასულიერო სემინარიის სერსესიანის სამზრუნველო ჩიყვაში

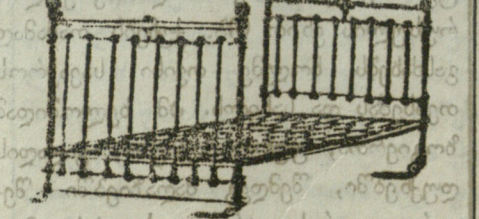
მაისის 30-ს

სალამოს 8 საათზედ იქნება

ვაჭრობა (ტორგი)

ზანუემორებლად (უპერეტორიკოთ) იჯარით **ბაცამაზედ** იმ მამულისა, რომელიც სემინარიას ეკუთვნის და შესწირა განსვენებულმა პრუტინ მქოევმა რიყზედ № 44. პირობების ნახვა შეიძლება სამზრუნველოს კანცლოარიაში ყოველ-დღე, გარდა კვირისა და უქმე-დღეებისა, დილის 10 საათიდან შუადღის 12 საათამდე. (3—3)

ინგლისური რაინის პარამბი

ერთის საწოლი 7 მანეთადგან და ორის საწოლი 14 მანეთადგან, მათი

ლეაბები, ზღვის ბაღაჩი, ხაჭაპური, მადან 8 მანეთადგან, კაღვი, მარაგული, თები იყიდება 25/0-თ უფრო იაფად, ვიდრე სსკვან სდმე; ბრიტანის მუტალის ნიკთები, ჩაიდნები, საჭარაქე, საშაქქე, ჩაას და სტელას გლეზები ჩანგლებითა, ფანდოსი, დასადგმელი, პირის-სახანი, სტაქები, სუფოფენიკი, საწოლს, სკები, რიუქები, გრაფიკები, საჭაშური თეფშები, ბლუდები, სასალათები, ტაშტები, საჭმეუკები, სამარალები, გარჩიტის საფეხეკები, უნჯირები გაცისა და ქალისა; ალვირები, ხელსტები, ტანისამოსის დასაყიდებლები, საბადო მაკრატლები, ვაქსები, უთოები, წისქვილები, ხეჩები, ქლიბები, კლიტები, ინგლისის თოფები და რეკლეკები, შიყები, ზარბადები, კამსიულები, ხაფანგები, ჩაბები, გატურზრუფი, სახნები, ჩუქები, წინდები, სუფრები, სალქეტიკებისათვის რგოლები, ემლიანი ჭურჭლები, მუჩაბები, კამფეტი, შიკულები, სოუსები, ზღვის ბალახი, დამიტეკონები და სსკ. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს უფრადდება მიქციეთ. (100—9)

ინგლისის მელაზია

Maison de confiance

შეადარეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 შ. 10 შ.	1 შ. 40 შ.
— 1—20	— 1—60
— 1—40	— 1—80
— 1—60	— 2—
— 1—80	— 2—50
საუკეთესო 2—	— 3—

იქვე იყიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რეკლეკები, კრატები, ჭურჭელი, ჩაიდნები, გასადებები, დანები, გლეზები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, გაკაო, განფეტები, მუჩაბები, მარეზინა, უნჯირები, გლეკონა, წინდები—გაცისა და ქალისა, ხელ-სახატები, მაკინტო მის გალენგორა—სუფუკლავერი 25-დამ 50 შრეტყნით უფრო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მალაზიაში. მან... (100—26)

გამოვიდა და ისყიდება:

ბანკი ცხელი.
ს. მ. მონხუბანის (ყაზბეგის) ფასი ათი შური.
ისყიდება: მბილისში, „დროების“ რედაქციაში და შავერდოვის წიგნების სააგენტოში.
ქუთაისში. შილასის მალაზიაში.
თელავში. ბ. როსტომიშვილთან.
ფოთში. ბ. ხუმარაძის მალაზიაში. (20—5)